

Iluarsiissutit

Siunnersuummut 9. juni 2026-immersumut taarsiissut

Putsup gassiinut imermik saligutikumik umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaani kuutsitsinissaanik inerteqquteqarnissaanik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Avatangiisinut, Pinngortitamut, Nukissiuutinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, putsup gassiinut imermik saligutikumik umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaani kuutsitsinissaanik inerteqquteqarnissaanik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummik saqqummiussaqaarnerani qutsavigaara.

Siunnersuuteqartup Kalaallit Nunaanni immami avatangiisit sunnertiasut issittumilu pinngortitap ataqatigiinnerata mingutsitsinissamut illersorneqarnissaanik kissaateqarneranut Naalakkersuisuniit isumaqataavugut. Kalaallit Nunaanniit immami avatangiisit, aalisarnerup immamilu isumalluutit uumassusillit, kulturikkut, avatangiisitigut aningaasaqarnikkullu annertuumik isumallit mianerineqarnissaat immikkut soqutigisarineqarpoq.

International Maritime Organisation (IMO)-mi nunani tamalaani imaani avatangiisinut apeqqutit, ilanngullugit aniatitsinerit, sumiiffiit annikitsumik aniatitsiviusut aammalu issittumi imaani avatangiisinik allanngutsaaliuineq pillugit apeqqutit, Kalaallit Nunaata iliuuseqarluni suliarisareerpai. Ilaatigut OSPAR, tassaasoq Oslo-mi-Paris-imi nunani tamalaani isumaqatigiissut, Kalaallit Nunaata Kunneqarfik Danmarkimut ilaasutut ilaaffigilersimavaa. OSPAR nunanit 15-init, Atlantikup Avannaata kangiani imaani avatangiisinik aamma imaani uumassusillit assigiinngisitaarnerannik allanngutsaaliuineq pillugu suleqatigiittunit, atortussanngorlugu akuerineqarsimavoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarput siunertaq siunnersuummut tunngavigineqartoq attuumassuteqartoq pingaaruteqartorlu. Taamaattumik aamma umiarsuit pujuannit imermik kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnerata atuutsinneqalernissaanut OSPAR-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummi pilersaarut Kalaallit Nunaata ilalissagaa, Naalakkersuisut 2025-mi decembarimi aalajangiisimanerat oqaatigisinnaagakku aamma nuannaarutissaavoq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut aalajangiippat pilersaarut inerteqquteqarnerlu aammalu Kalaallit Nunaata imartaa tamakkerlugu atuutsinneqalissasoq.

Pilersaarutip malinneqarnerata kingunerisaanik, umiarsuup putsup gassianut saligutiniit ammasuniit umiarsualivinni, sinerissap imartaanni nunallu imartaanni kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera 1. juli 2027 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalissaaq. Umiarsuit nunatsinni imartatsinni aammalu killeqarfitsinni ingerlasut umiarsuup putsup gassiinut imermik aniatitsinissaat inerteqqutaalissapput. 1. juli 2029 aallarnerfigalugu inerteqquteqarneq periaatsinut tamanut - atuutilissaaq.

Piffissamut killigitat marluk taakkua tungaannut, inerteqquteqarneq pillugu nalunaarut suliarineqartussaavoq. Tassunga atatillugu piareersaalluni suliarineqartussat pisariaqartut ingerlanneqasapput. Ilaatigut pineqarput inatsisitigut suliaqarnermullu sunniutaasussat erseqqinnerusumik qulaajarnissaat.

2025-mi aalajangiinermut atatillugu soqutigisaqartut ingerlatsisullu tusarniarneqarput. Tusarniaanermi allassimavoq inerteqquteqarneq ingerlatsisunut ataasiakkaanut, ilanngullugu Royal Arctic Line A/S, aningaasaqarnikkut sunniuteqarsinnaasoq. Tassani ilaatigut umiarsuaatillit nunanit allaneersut suleqatigineqarnerannut tunngasut pineqarput. Peqatigisaanik ingerlatsisut arlallit allanngoriartortitsilereersimapput. Taakkua annertuumik avatangiisinut piumasaqaatit pisussat naammassisimavaat. Tamatuma saniatigut aningaasaqarnikkut sunniutaasinnaasut nalorninartortaqarput aammalu inuussutissarsiortuni siunissami ineriartornissaq apeqqutaasussaalluni. Naalakkersuisut ataatsimut isigalugu imaani avatangiisinik allanngutsaaliuineq aammalu imaani pisuussutinik uumassusilinnik illersuineq aalajangiisuulluinnartumik pingaartissimavaat. Mianerisassaq taanna ataatsimoortumik nalilersuinermi pingaarnarpaatinneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik matuminnga saqqummiussipput:

“Umiarsuup putsup gassiinut imermik saligut ammasumiit Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni, sinerissap imartaanni nunallu imartaanni kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera 1. juli 2027 aallarnerfigalugu atuutilersumik atuutsilissagaat Naalakkersuisut peqquneqassasut. 1. juli 2029 aallarnerfigalugu umiarsuup putsup gassiinut imermik kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera periaatsinut tamanut atuutilissaaq.”

Matumuuna aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartunut kajumittumik suliassanngortippara.